

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

3. december 2019

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 16 (Alm. del) af 22. august 2019 stillet efter ønske fra Alex Vanopslagh

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, om det fortsat er gældende, at ved en sænkelse af beløbsgrænsen for udenlandsk arbejdskraft, vil det forventede merprovenu ikke kunne anvendes til at finansiere andre tiltag, før effekterne har materialiseret sig, således at hvis der indgås en aftale om lavere beløbsgrænse i finansloven for 2020, med effekt fra 1. januar, vil man ikke kunne finansiere tiltag i finansloven for 2020 med dette forventede provenu, og at man først vil vide, om effekterne har materialiseret sig efter udgangen af 1. kvartal 2021? Der henvises til den tidligere regerings udspil om udenlandsk arbejdskraft, hvoraf det fremgår, at: ”Da der er betydelig usikkerhed forbundet med provenuskønnet, bør et provenu fra en lavere beløbsgrænse først udmøntes, når effekter har vist sig. Danmarks Statistik frigiver kvartalsvise registre for indvandreres midlertidige opholdsgrundlagsstatus og lønmodtageres indkomst. Efter forslagets vedtagelse vil det således være muligt at skønne over provenueffekten ved udgangen af 1. kvartal året efter, aftalen træder i kraft på baggrund af antallet af personer på beløbsordningen med en indkomst i intervallet mellem den nuværende beløbsgrænse og den foreslåede beløbsgrænse.”
Kilde: <https://bm.dk/media/8135/udenlandsk-arbejdskraft-initiativer.pdf>

Svar

Der har ikke tidligere været indregnet positive eller negative beskæftigelsesvirkninger af ændring i internationale rekrutteringsordninger på de offentlige finanser, dog med undtagelse af forskerskatteordningen. Tilgangen har dermed været, at eventuelle forbedringer eller forringelser af de offentlige finanser først vil indgå i de økonomiske prioriteringer, i takt med at de indtræder.

Det skal ses i lyset af, at skøn over konsekvenserne for beskæftigelsen og de offentlige finanser ved at ændre ordningerne for international rekruttering fra tredjelande er meget usikre. Det skyldes, at virkningen på beskæftigelsen og de offentlige finanser bl.a. afhænger af eksterne forhold, herunder:

- Den økonomiske udvikling i ansøgernes hjemlande.

- Rammevilkår og rekrutteringstiltag i lande, der konkurrerer med Danmark om at tiltrække udenlandske arbejdstagere.
- Den gennemsnitlige opholdstid i Danmark mv., herunder varigheden af den enkelte udlændings bidrag til arbejdsudbuddet.
- Arbejdsgivernes mulighed for at substituere arbejdskraft fra tredjelande med arbejdskraft fra Danmark eller andre EU/EØS-lande.

Der er endvidere en meget begrænset forskningsmæssig evidens i forhold til adfærdsvirkninger af ordningerne for international rekruttering. Der findes således ikke et empirisk grundlag, der kan støtte et tilstrækkelig sikkert skøn for virkningen på arbejdsudbud og beskæftigelse.

Der er dog lavet et generelt litteraturgennemgang om virkninger af udenlandsk arbejdskraft i 2018¹. Studierne fokuserer alene på, om udenlandsk arbejdskraft har en positiv indvirkning på dansk økonomi – og har derved ikke fokus på, hvordan justeringer til de forskellige erhvervsordninger påvirker tilstrømningen til Danmark.

I forhold til forskerskatteordningen er der gennemført et studie af den nuværende danske forskerskatteordning², som blandt andet viser, at forskerskatteordningen har ført til en fordobling i antallet af højtlønnede udlændinge i Danmark. Dermed påvises en migrationselasticitet for udlændinge med hensyn til indkomsten efter skat. Denne evidens sikrer, at man har et klarere empirisk grundlag for at skønne over virkningen af en evt. ændring i forskerskatteordningen. Hvorvidt effekter indregnes, afhænger dog af ændringens karakter. Ved seneste udvidelse af forskerskatteordningen, hvor muligheden for at være på ordningen blev forlænget fra 5 til 7 år, blev der taget udgangspunkt i, at de der var her på ordningen, ville blive her i længere tid. Der blev således ikke indregnet virkning ift. udlændinge, som ikke var her allerede. Omvendt blev virkningen indregnet, da man sænkede ordningens indtjeningskrav med 10.000 kr. i 2015, da det blev vurderet, at resultatet fra overnævnte effektstudie var relevant for regelændringen.

I *Aftale om en jobplan (2008)* indgik en øget indsats for international rekruttering. Vurderingen i jobplanen var, at initiativerne ville have en positiv beskæftigelseseffekt, men at effekten var vanskelig at skønne over, og der blev således ikke eksplisit skønnet over effekten.

I *Aftale om en reform af international rekruttering – Lettere adgang til højt kvalificeret arbejdskraft (2014)* blev der gennemført en række ændringer i reglerne på området. I forbindelse med aftalen blev det vurderet, at den ville have en positiv effekt på beskæftigelsen på i størrelsesordenen 1.000-1.500 personer. Da skønnet var meget usikkert og ikke baseret på empirisk evidens, blev der ikke indregnet en konkret

¹ Mette Foged, Linea Hasager og Vasil Iliyanov Yassenov (2018): Litteraturstudie om virkninger af udenlandsk arbejdskraft. Københavns Universitet

² Kleven, Landais, Saez og Schultz (2013): "Migration and wage effects of taxing top earners: Evidence from the foreigners' tax scheme in Denmark". *Quarterly Journal of Economics* 2013.

beskæftigelsesvirkning bortset fra konsekvenserne af en lempelsen af forskerskatteordningen.

Det er således korrekt, at ændringer i internationale rekrutteringsordninger ikke kan anvendes til at finansiere andre tiltag før et eventuelt merprovenu har materialiseret sig. Det gælder for både beløbsordningen og positivlisten. Den eneste undtagelse er som tidligere beskrevet forskerskatteordningen.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister